

NSPRV

NEZAVISNI SINDIKAT PROSVETNIH RADNIKA VOJVODINE

Novi Sad, Trg Slobode 3 tel/faks: 021/6616-886, 025/420-093, 023/515-757
e-mail: sindiso@sbb.rs, nsprv@open.telekom.rs, nsprv.zr@open.telekom.rs

Konačno Sindikat!

ОДБОР ЗА ПРОСВЕТУ БЕЗ СЛУХА ЗА ПРОСВЕТАРЕ

У Одбору као и у Скупштини

Представници сва четири репрезентативна синдиката: Хаџи Здравко М. Ковач и Слободан Брајковић (Синдикат радника у просвети Србије – СРПС), Бранислав Павловић (Синдикат образовања Србије – СОС), Драган Матијевић (Унија синдиката просветних радника Србије – УСПРС) и Ружица Тодић и Срђан Словић (ГСПРС „Независност“) присуствовала су у петак, **10.10.2014.г. IX** седници Одбора за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво (Одбора). Седници одбора председавала је мр Александра Јерков, председница Одбора. Тема седнице била је неспретно срочена (Разматрање положаја запослених у образовном процесу), што су, уз све остало, чланови Одбора из реда СНС стално спочитавали председавајућој. Иако су и представници синдиката сматрали да би боље било да је та тачка дневног реда била названа – Разматрање положаја запослених у образовању, то бар за синдикате није била сметња да изнесу пред српске парламентарце своје захтеве да се, првенствено, чланови Одбора, при доношењу Закона о изменама и допунама Закона о буџету за **2014.**, заложу за изузимање просвете од смањења зарада.

Нажалост, представници владајуће групације, изузев народне посланице Милене Бићанин (СДПС) и делом посланице Невенке Милошевић (СНС) нису претерано имали разумевања за захтеве просветара у дискусији која је уследила након уводног дела у коме су учествовали сви представници наведених синдиката. Није им била довољна ни чињеница што су (по њима оправдано) на почетак седнице Одбора закаснили читавих **40** минута, већ су наставили расправу у стилу који се свакодневно одвија у Народној Скупштини Србије, трошећи време предвиђено за расправу и реплике на потпуно ирелевантне ствари и не расправљајући о ономе што су изнели синдикати и што је био циљ синдиката.

Како је седница Одбора каснила готово школски час, то време су окупљени представници синдиката искористили да би у феојају Парламента одржали конференцију за медије у којој су изнели разлоге зашто су захтевали пријем у Народној Скупштини и седницу Одбора. Народни посланици, бар они који су присуствовали Одбору, замерили су председавајућој и што није на седницу позвала ресорног министра Срђана Вербића, на шта је проф. Ковач рекао да то не умањује значај седнице јер „о свему што смо хтели рећи већ смо писмено обавестили министра“ и, како је рекао проф. Ковач, „синдикати нису дошли у Народну Скупштину, односно на седницу Одбора да би са Одбором преговарали, већ да би народне посланике, као представнике законодавне власти, лобирали да заступају интерес запослених у просвети, односно да не гласају за предложена законска решења којима се и просвети линеарно смањује зарада“. Од познатих просветарских трибуна, седници није присуствовао ни ех министар просвете проф. др Жарко Обрадовић.

Најдуже уводно излагање са највећим бројем података (нажалост то су били готово једини конкретни и егзактни подаци о ерозији зарада и уопште положаја просвете) изнео је члан делегације СРПС-а Хаџи Здравко М. Ковач, који је своју дискусију фокусирао на образложење крунског захтева за изузећем просвете из линеарног смањења зарада свих запослених у јавном сектору. Он је том приликом нагласио да разлоге за изузећем просвете види и у чињеници да ће применом Закона о раду и другачијим обрачуном минулог рада просвета остварити буџетске уштеде, чак и веће од планираних 1,7 милијарде, те нема потребе за додатним „стежањем каиша“ у овој делатности. Осим тога, рекао је проф. Ковач, „највећи терет досадашњег смањења фонда за зараде свих запослених у јавном сектору који се десио у периоду од **2008.** до **2013.** (смањење са **720** милиона евра на **660** милиона евра) поднела је управо просвета, којој власти ни на један начин нису помогле, уосталом као ни ресорни министри који су у том периоду представљали српско образовање (Обрадовић, Јовановић и Вербић) за разлику од других ресорних министара који су својим ресорима обезбедили одређене бенефиције, па макар и под маском солидарне једнократне помоћи или другачије прерасподеле буџета тих ресора.“ „Истине ради, треба рећи“, рекао је Ковач, „номинално су плате након одмрзавања расле, али уз инфлацију тих година и раст курса евра и по том економском параметру оне су просвети смањене за **24,2%**, мерено у односу: номинални раст плата и инфлација мерена ИПЦ, пошто су плате у периоду од децембра **2008.** – до јула **2014.** расле **25,1%**, а инфлација у истом том периоду била је **49,3%**.“ „Ако се зна да су у просечној заради и заради универзитетских професора“, рекао је Ковач, „јасно је да је ситуација, када је реч о платама професора у основним и средњим школама још неповољнија“. „Када се на све то дода да су после краткотрајног „златног периода“ за просвету (до замрзавања плата) уследиле нове мере које су плате запослених у просвети вратиле на просек, а у наредном периоду толико нагрисале, да су те плате већ трећу годину испод републичког просека, јасно је да је просвета претходној, а и овој власти „последња рупа на свирали“.“ „Шта би било“, рекао је он, „да просвета сво то време није била приоритет?“ Осим тога, проф. Ковач је изнео податке да и поред важећег Закона о раду, просвета, за разлику од других јавних служби, већ годинама не прима ни регрес, ни топли оброк, а на једвите јаде, онима са најмањим зарадама и са најсложенијим пословима Синдикат је изборио исплату законом загарантоване минималне зараде. Осим тога, он је члановима Одбора указао и на чињеницу да је Србија једна од земаља која за образовање издваја најмањи проценат БДП (око **3,5%** са издвајањима са локалног нивоа) и да је овај проценат и за време Милошевића био много, много већи (**4,7%** БДП). Осим тога, у тешком положају налазе се и запослени у науци, за које такође држава издваја много мање него што је то у срећнијим земљама, и овај проценат (**0,3%** БДП) је тек трећина од у свету уобичајног (**1%**), као уосталом што је издвајање за просвету половина од уобичајног издвајања у свету (**3,1%** у односу на **6%**).

„При томе, у науци од **12.000** номинално научника треба разликовати оних **8.000** који се истовремено баве и професуром и који имају сасвим пристојна примања од око **4.000** научника који живе искључиво на пројектима и чије су плате тек нешто веће од плата средњошколских професора, иако се ради махом о научницима са звањем доктора“, рекао је он. Проф. Ковач је нагласио да у овим аргументима види шансу да Одбор подржи захтев за

изузимањем од смањења плата, али очигледно чланови Одбора, бар они присутни (10 до 11) и сво време на граници кворума (Одбор броји 17 чланова) нису били расположени да прихвате ни ове аргументе. Што се тиче чланова из реда опозиције, иако су присуствовали, они нису активно учествовали у расправи по темама које су начели представници синдиката.

Нажалост, било је и потпуног извртања чињеница у којима су предњачили посланици из реда СНС, а круна свега је био наступ заменика члана Одбора Милорада Цветановића, који је једну стилску фигуру о (пре)минулом раду преозбиљно схватио и надуго и нашироко објашњавао представницима синдиката да њихов минули рад није преминуо, али да се ради о мери неопходној да би инвестиције стигле у Србију и поправиле економско стање у држави.

Након што је већина дискутаната исцрпила време предвиђено за излагања, расправу и реплике, седница је након готово два сата окончана, без готово иједног конкретног закључка, ако се при томе не подразумева какав-такав договор да ће Одбор од Народне Скупштине затражити аутентично мишљење о минулом раду, односно одредби Закона о раду на основу које су школе већ кренуле у умањивање зарада запосленима који су радни стаж стекли код више послодаваца, укључујући и послодавце у истој делатности, али и у бившим републикама СФРЈ до оцепљења и признавања независности оцепљеним републикама.

На крају су представници синдиката обавестили да од својих захтева неће одустати и да ће исте ове захтеве проследити свим посланичким клубовима, са жељом да ове амандмане заступају у току расправе и доношења ребаланса буџета, односно измена и допуна Закона о буџету за 2014. годину.

Нови Сад, 14.10.2014.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач,
генерални секретар НСПРВ

